

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 5.4.2006
COM(2006) 157 végleges

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK
ÉS AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK**

**A Közösség lisszaboni programjának végrehajtása:
a közös konszolidált társasági adóalap („KKTA”) tekintetében megvalósult haladás és a
következő lépések**

TARTALOMJEGYZÉK

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK A Közösség lisszaboni programjának végrehajtása: a közös konszolidált társasági adóalap („KKTA”) tekintetében megvalósult haladás és a következő lépések

1.	Háttér.....	3
2.	Az eddig elért haladás	4
2.1.	A munkacsoport által végzett munka célkitűzései	4
2.2.	A munkacsoport szerveződése	5
2.3.	A munkacsoport eredményei.....	6
3.	A következő lépések	7
3.1.	Általános megközelítés	7
3.2.	Kapcsolat a nemzetközi számviteli standardok és az adóalap között	7
3.3.	Konszolidálás	8
3.4.	Kötelező, illetve választható adóalap.....	8
3.5.	2006 utáni munkaprogram	8
4.	Következtetések	9
	MELLÉKLETEK	12
1.	melléklet	
	A közös konszolidált társasági adóalapért felelős munkacsoport munkaprogramjának összefoglalása.....	12
2.	melléklet	
	A közös konszolidált társasági adóalapért felelős munkacsoport által eddig elért technikai haladás részletes összefoglalója	14

1. HÁTTÉR

A lisszaboni stratégia központi szerepet hivatott betölteni az európai uniós versenyképesség, növekedés és foglalkoztatás megteremtésében. E célok elérését elősegíthetik az olyan adózási akadályok felszámolása, mint a határokon átvitelő műveletek és a belső elszámolási árak képzése során felmerülő magas megfeleléségi költségek, valamint a határokon átnyúló veszteségelszámolás belső piaci hiánya. A közös konszolidált társasági adóalap (KKTA) bevezetésével jelentősen csökkennének a belső piacon működő vállalatok megfeleléségi költségei, megoldódnának a meglévő belső elszámolási árak képzése terén felmerülő problémák, lehetővé válna a nyereségek és a veszteségek konszolidálása, leegyszerűsödnek a nemzetközi szerkezetátalakítási műveletek és – a személyi-adózás bevonása nélkül – csökkennének a nemzetközi adózási rendszerekkel kapcsolatos klasszikus, illetve mentesség-szemponthú megközelítések együttes jelenlétéből fakadó bonyodalmak, elkerülhető lenne a kettős adózás, és megszűnnének a hátrányosan megkülönböztető és valamely szabadságot korlátozó helyzetek. A konszolidált társasági adóalap révén a társasági adóztatási rendszerek még hatékonyabban, eredményesebben, egyszerűbben, átláthatóbban működnek, és megszűnnének a nemzeti rendszerek közötti hézagok.

2001 óta, amikor a Bizottság kiadta az „Egy adójellegű akadályoktól mentes belső piac felé – Stratégia összevont társasági adóalap biztosítása érdekében a cégek Európai Unión belüli tevékenységéhez” (COM(2001) 582) című közleményét, az Európai Bizottság szakpolitikai céljává vált, hogy az egynél több uniós tagállamban tevékenykedő vállalatok számára létrehozza a közös társasági adóalapot. Ezt a szakpolitikai célt 2003-ban az „Adójellegű akadályoktól mentes belső piac: eredmények, folyamatban lévő kezdeményezések és a további kihívások” (COM(2003) 726) című közlemény is megerősítette.

2004-ben, a holland soros elnökség alatt tartott hivatalos szeptemberi ECOFIN-ülésen lezajlott reménykeltő vita után – ahol a Bizottság benyújtotta a „Közös konszolidált európai uniós társasági adóalap” című nem hivatalos dokumentumát – megalakult a közös konszolidált társasági adóalapért felelős munkacsoport.

2005 októberében „A Közösség lisszaboni programjának megvalósítása: Az adózási és a vámpolitika hozzájárulása a lisszaboni stratégiához” (COM(2005) 532) című közleményben a Bizottság felhívta a figyelmet a közös konszolidált társasági adóalap kapcsán végzett munkája és a lisszaboni program közötti összefüggésre, és politikai kötelezettségvállalást tett arra, hogy 2008-ban benyújt egy jogalkotási intézkedést.

2005 decemberében az Európai Parlament állásfoglalást¹ fogadott el (a „Bersani-jelentés”) „Az Európai Parlament állásfoglalása az európai uniós vállalkozások adózásáról: közös összevont társasági adóalap” címmel, majd 2006 februárjában az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság² véleményt adott ki „az egységes

---

¹ Az Európai Parlament állásfoglalása az európai uniós vállalkozások adózásáról: közös összevont társasági adóalap (2005/2121(INI)), 2005. december 13.

² Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye a vállalati adózás terén az EU-ban az egységes konszolidált adóalap létrehozásáról (Magyarázó vélemény) ECO/165, 2006. február 14.

konszolidált társasági adóalap létrehozásáról”. Mindkét dokumentum támogatta a Bizottság által e területen végzett munkát.

2005 decemberében a Bizottság egy olyan módszert ismertetett, amelynek köszönhetően a közeljövőben rendeződhetnek a kis- és középvállalkozások által tapasztalt egyes speciális adózási problémák. A „Kis- és középvállalkozások társaságiadó-jellegű akadályainak felszámolása a belső piacon – a székhely államának szabályai szerinti adózás elve lehetséges kísérleti projektjének felvázolása” (COM(2005) 702) című közlemény részletesen ismerteti a projektet, és arra ösztönzi a tagállamokat, hogy konstruktívan és nyitottan álljanak hozzá ehhez a visszafogott és pragmatikus kezdeményezéshez.

E közlemény kettős célja, hogy jelentést adjon az eddig megvalósult előrehaladásról, és hogy felhívja a figyelmet azokra a területekre, ahol további politikai támogatásra és iránymutatásra van szükség, anélkül, hogy a tagállamoknak jogalkotási javaslat mellett el kellene magukat kötelezniük.

2. AZ EDDIG ELÉRT HALADÁS

2.1. A munkacsoport által végzett munka célkitűzései

A lisszaboni célkitűzésekkel és a konszolidált társasági adóalapért felelős munkacsoport 2004-es létrehozásával összhangban a munka menete az alábbi célkitűzések szerint zajlik:

- megoldást kell találni a belső piac zökkenőmentes működését és hatékonyságát gátló társaságiadó-jellegű akadályok felszámolására,
- csökkenteni kell a vállalatokra és az adóhatóságokra nehezedő adminisztratív terheket, és egyszerű, és átlátható szabályokat kell bevezetni,
- számba kell venni a közös konszolidált társasági adóalap azon lehetséges elemeit, amelyek javíthatják az európai vállalatok nemzetközi versenyképességét, és amelyek megfelelnek a 21. század gazdasági követelményeinek, valamint
- biztosítani kell, hogy a tagállamok meg tudják védeni legitim pénzügyi érdekeiket, különösen az adókijátszás és az adócsalás lehetőségeinek csökkentésével.

Megalakulása óta a munkacsoport tevékenységét vezérlő általános szempontok összhangban vannak azokkal, amelyek a 2004 szeptemberében a nem hivatalos ECOFIN-ülésen benyújtott, és a munkacsoport létrehozását eredményező eredeti, nem hivatalos dokumentumban szerepeltek. Közelebbről:

- a cél nem a jelenlegi adószint megváltoztatása,
- minden tagállamot ösztönözni kell a folyamatban való részvételre,
- az adóalap meghatározásához a nemzetközi számviteli standardokat (IAS) és a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokat (IFRS) kell használni,

- a munkát – a lisszaboni stratégia célkitűzéseinek figyelembevétele érdekében – meghatározott adózási elvek szerint kell végezni.

Az adószint nem szerepelt és nem is fog szerepelni a viták napirendjén, hiszen ekkor az adókulcsok is terítékre kerülnének, a Bizottság pedig az adóalapon végzett munkát nem kívánja az adókulcsra is kiterjeszteni. Ha az új adóalap szélesebb vagy szűkebb egyes tagállamokban jelenleg alkalmazott adóalapoknál, a tagállamok az adókulcsaik módosításával tudnák fenntartani az adószintet. Mindazonáltal a Bizottság minőségi és mennyiségi szempontból is tanulmányozni fogja, hogy a közös konszolidált társasági adóalap adott esetben mennyire befolyásolná az adóbevételeket és azok előrejelzését. A munkacsoport tevékenységében való tagállami részvétel eddig biztató volt. A munkacsoport ülésein mindegyik tagállam részt vett, jóllehet, mint ismeretes, e részvétel még nem feltétlenül jelenti, hogy az adott tagállam támogatja a közös konszolidált társasági adóalap koncepcióját. Ugyanakkor a szakértőktől érkezett technikai hozzájárulás értékes és figyelembe lett véve.

2.2. A munkacsoport szerveződése

A közös konszolidált társasági adóalapért felelős munkacsoport az Európai Bizottság Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóságát képviselő tisztviselő vezetésével háromhavonta ülésezik, soraiban elsősorban a tagállami hivatalok képviselői ülnek, de *ad hoc* alapon az üzleti és a tudományos élet szakértői is meghívást kaphatnak. A közös konszolidált társasági adóalapért felelős munkacsoport tevékenysége teljes mértékben átlátható és számos, erre a célra létrehozott weboldalon³ nyomon követhető; ezeken az oldalakon a munkacsoport üléseinek részletei és a munkadokumentumok is olvashatók.

A közös konszolidált társasági adóalapért felelős munkacsoport első ülésén kísérleti munkaprogramot fogadott el. Az 1. mellékletben található ábra szerint a munka négy kategória mentén halad:

- általános kérdések,
- az adóalap strukturális technikai elemei,
- strukturális jogi vonatkozások, és
- csoportszintű konszolidáció és az adóalap felosztása.

Az első két kategória minden adóalapnál azonos, hiszen a pénzügyi elszámolások és elvek közötti (esetleges) kapcsolat, valamint a strukturális „építőkövek” minden adórendszernek részét képezik. A következő két kategória olyan elemeket érint, amelyek nem találhatók meg minden adóalapban, ezért néhány – ha nem minden – tagállamban új elemnek számítanak; ezek: a konszolidált adóalap jogi szempontjai, a tényleges konszolidációs technika, valamint az adóalap tagállamok közötti megosztását szolgáló felosztási mechanizmus. Az ábra utolsó elemei – a jogalkotás és a kapcsolódó hatásvizsgálat – önmagukért beszélnek.

³

A következő weboldalon:

http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/taxation/company_tax/common_tax_base/index_en.htm.

Az alkalmazott megközelítés lényege az volt, hogy a Bizottság a munkacsoport valamennyi ülésén legalább egy – előzetesen kidolgozott munkadokumentumba foglalt – új témakört vitára bocsát. A szóban forgó kérdés összetettségétől függően tagállami szakértőkből alcsoporthat állhat fel, amely egy adott tagállam szakértőjének elnöksége alatt külön is összeülhet, és részletesebben elemezheti a kérdést. Az alcsoporthat rendszeresen tájékoztatja a munkacsoportot annak érdekében, hogy minden szakértő tájékozott legyen a haladásról. Ez a munkamódszer a tagállami szakértők részéről maximális technikai hozzájárulást tesz lehetővé. 2004–2005 során négy alcsoporthat alakult.

2.3. A munkacsoport eredményei

A munkacsoport első ülésén megvizsgálta a munkát vezérlő adózási elveket, s a strukturális elemekről folyó munkálatok ezen előzetes megbeszélések mentén zajlottak. Alcsoporthat nem kellett felállítani, de a munkacsoport az adózási elveket egy későbbi ülés alkalmával ismételten megvizsgálta, és várhatóan további értekezletek napirendjén is szerepelni fognak még.

Az adóalap strukturális technikai elemeinek tekintetében eddig négy kérdéscsoportot vitattak meg: 1. eszközök és értékcsökkenésük, 2. tartalékok, céltartalékok és kötelezettségek, 3. adóköteles jövedelem és 4. a közös konszolidált társasági adóalap nemzetközi vonatkozásai. E strukturális elemek mindegyikéhez egy-egy alcsoporthat alakult, többségük már többször is ülésezett.

Az egyes alcsoporthatok már számba vették – a második két témakörrel foglalkozó alcsoporthatok pedig hamarosan számba veszik – a vizsgált strukturális elemek azon területeit, amelyekről úgy vélték, hogy megadóztatásukkal vagy mentesítésükkel kapcsolatban várhatóan széleskörű egyetértés születik. Az egyes alcsoporthatok meghatározták azokat a területeket, ahol láthatóan egynél több lehetőség kínálkozott, és a szakértők véleménye jelenleg is megoszlik annak tekintetében, hogy e lehetőségek közül melyik a kedvezőbb. Az utolsóként létrejött alcsoporthat nemzetközi vonatkozásokkal kapcsolatos első megállapításai arra engednek következtetni, hogy e kérdések rendkívül szerteágazóak, mivel a harmadik országokkal fenntartott kapcsolatok mellett e kérdések a meglévő kétoldalú adóegyezményeket is érintő esetleges kihatásokkal is foglalkoznak.

A célzottan a közös konszolidált társasági adóalappal kapcsolatos kérdések – mint a konszolidáció és a megosztási módszerek – még nem szerepeltek a munkacsoport napirendjén, de mivel szorosan kapcsolódnak az adóalaphoz, a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a munkacsoportnak még az idén el kellene kezdenie e kérdések elemzését. Megjegyzendő, hogy e kérdések – látszólag kis számuk ellenére – rendkívül összetettek, és mivel az adóalapot alkotó hagyományos elemeken túlmutató területeket is érintenek, komoly munkát igényelnek. A közös konszolidált társasági adóalapért felelős munkacsoport összetétele és a munkaprogram hathatós, a végtermék hasznos lesz a Bizottság számára akkor, amikor megkezdji a hatáselemzéssel és magával a jogszabályi javaslattal kapcsolatos munkáját.

3. A KÖVETKEZŐ LÉPÉSEK

3.1. Általános megközelítés

Gyakori megállapítás, hogy az utóbbi években az egyes adókedvezmények csökkentése miatt az európai uniós társasági adóalapok kiszélesedtek. Ezáltal az adóalapok leegyszerűsödtek és átláthatóbbá, ennél fogva hatékonyabbá és semlegesebbé váltak (abban az értelemben, hogy minél kevesebb különleges adózási rendszer és kedvezmény van, annál semlegesebb az adóalap), ezáltal pedig ugyanazt a jövedelemösszeget alacsonyabb törvényi adókulccsal lehet növelni. A közös konszolidált társasági adóalappal kapcsolatos munkák előrehaladtával nyilvánvalóvá válik, hogy az új adóalap akkor lesz a leginkább működőképes, ha megőrzi a lendületét, azaz **egységes marad, és ezáltal egyszerűsödik és kiszélesedik a társasági adóalap.**

Általánosságban a munkacsoport első ülésén ideiglenesen elfogadott első munkaprogram továbbra is érvényes. **A Bizottság szándéka, hogy az első négy – az eszközökkel és értékcsökkenésükkel, az általános tartalékokkal, céltartalékokkal és forrásokkal, az adóköteles jövedelemmel és a közös konszolidált társasági adóalap nemzetközi vonatkozásaival foglalkozó – alcsoport 2006 végéig befejezze munkáját.**

A tervek szerint 2006-ban a következő három elemről kezdődik meg a munka: az első a konszolidáció, a második a közös konszolidált társasági adóalap megosztási mechanizmusa, a harmadik a strukturális és jogi keret, amely magában foglalja az adminisztratív keretet, az ellenőrző intézkedéseket, a jogi értelmezést és a bírósági eljárásokat. A munka során figyelembe veszik a kis- és középvállalatok speciális helyzetét.

3.2. A nemzetközi számviteli standardok és az adóalap közötti kapcsolat

Noha a közös konszolidált társasági adóalappal kapcsolatos munka sokkal könnyebb lenne, ha a vállalatok számára az összes tagállamban engedélyeznék a nemzetközi számviteli standardok (IAS) és a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS) alkalmazását, és ha minden vállalat azonos hivatkozási alappal rendelkezne, a Bizottság belátja, hogy jelenleg nem ez a helyzet. Tekintettel a közös konszolidált társasági adóalap fontosságára a lisszaboni program tekintetében, a Bizottság a közös konszolidált társasági adóalappal kapcsolatos munkákkal nem várhatja meg, amíg a vállalatok számvitelének harmonizációja lezajlik. Ezen túlmenően a közös konszolidált társasági adóalapért felelős munkacsoport nem más, mint adószakértők technikai csoportja, így szerepe kizárólag technikai kérdésekre korlátozódik. A közös konszolidált társasági adóalap tartalmára vonatkozó szabályokat akkor is alkalmazni kell majd, ha nemzeti szinten a vállalatok adómérlegük elkészítéséhez hivatkozási alapként az IAS/IFRS, és akkor is, ha a nemzeti számviteli standardok alapján kidolgozott számlákat használják. **Az IAS/IFRS ezért csak az adóalap kidolgozásához használható, mivel e két szabványrendszer közös nyelvet és bizonyos közös meghatározásokat tartalmaznak. E nemzetközi standardok azon elemei, amelyek a közös konszolidált társasági adóalap tekintetében nem relevánsak, nem kerülnek be a közös konszolidált társasági adóalapba, és nem lesz majd közvetlen formális kapcsolata a folyamatosan változó szabványokhoz (IAS/IFRS).**

3.3. Konszolidálás

A Bizottság, az Európai Parlament és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság meggyőződése, hogy az adóalapot a kezdetektől fogva konszolidált adóalapként kell bevezetni, és ennek megfelelően, a közös konszolidált társasági adóalapért felelős munkacsoport eredeti munkatervében foglaltak értelmében 2006-ban megkezdődik a konszolidálással kapcsolatos munka. Bár ambiciózus, ez a megközelítés hozzá a belső piacra nézve a legjelentősebb előnyöket, és a lisszaboni célkitűzések eléréséhez is ez járul hozzá a leginkább. A kétlépcsős folyamat – azaz először közös adóalap bevezetése konszolidálás nélkül, majd a konszolidált adóalap – mint alternatíva nem érinti a határokon átnyúló veszteségelszámolást, és nem egyszerűsíti a transzfer árképzés meglévő nehézségeit sem. Emellett, ha a munka középpontjában nem a konszolidált adóalap áll, fennáll annak veszélye, hogy a konszolidálás hosszú távon nehezebb lesz, ha elfogadják, hogy például bizonyos strukturális elemek vagy módszerek közös kezelését alacsonyabb szinten kell végezni. Az egyes tagállamokban egymástól függetlenül működő „közös” adóalap egyszerű bevezetése még nem biztos, hogy sok előnnyel jár, mert ezek a tagállamok – mivel a nemzeti érdekek előrébb valók, mint a belső piac érdekei – idővel visszatérhetnek a huszonöt különböző adóalap alkalmazásához.

A konszolidált adóalapnak a tagállamok közötti megosztásával kapcsolatos mechanizmus kidolgozását is meg kell kezdeni. E munka párhuzamosan is végezhető, mivel a technikai szempontok viszonylag függetlenek egymástól és a források tekintetében más szakértelmet és más készségeket igényelnek. A lehetséges mechanizmusok – mint az elosztási mechanizmus – kidolgozásával kapcsolatban a Bizottság munkatársai már előzetesen végeztek bizonyos belső munkákat.

3.4. Kötelező vagy választható adóalap

A Bizottság az Európai Parlamenttel közösen továbbra is azon a véleményen van, hogy a közös konszolidált társasági adóalap alkalmazását a vállalatoknak először mint választható lehetőséget kellene felkínálni, mivel az elsődleges cél nem a tagállamok nemzeti gazdaságainak, hanem a belső piac működésének javítása. Nem minden vállalat tevékenykedik egynél több tagállamban, ezért e vállalatok adóalapjának megváltoztatására nincs szükség. Noha a két társasági adóalap – a közös konszolidált társasági adóalap és a nemzeti adóalap – egy időben való alkalmazása várhatóan számos kérdést vet fel az adóhatóságok részére, a Bizottság szerint a választható közös konszolidált társasági adóalap várhatóan nagyobb támogatásra lel a tagállamok és a vállalatok körében, mint egy kötelező adóalap. A vállalatok számára valószínűleg egyszerűbb lesz egyetlen adóalapot használni a 25 helyett. A közös konszolidált társasági adóalapnak választhatóként történő kidolgozása hozzá fog járulni ahhoz, hogy az adóalap a lehető legversenyképesebb, legegyszerűbb és legegységesebb legyen az Európai Unió területén, noha az állami támogatásokkal kapcsolatos szabályok tiszteletben tartásának és a megfelelő visszaélés-ellenes szabályok bevezetésének biztosítása további erőfeszítést igényel.

3.5. 2006 utáni munkaprogram

A 2006 utáni munka programozása nagyban függ a közös konszolidált társasági adóalapért felelős munkacsoport által elért haladás mértékétől. A következő „elért

haladásról szóló jelentés” a tervek szerint 2007 elején jelenik meg. Ugyanakkor az ösztönzőkkel és az adókikerülés elleni küzdelem eszközeivel kapcsolatban végzett munka máris megkezdődhetett annak érdekében, hogy 2007 végéig nagyrészt véget érjen. Az év során a konszolidálással és a megosztási mechanizmussal kapcsolatban végzett munka nagy része befejeződhet, és sor kerülhet a már vizsgált elemek ismételt felülvizsgálatára. **Ennek köszönhetően a Bizottság befejezheti a munkát, és 2008 végén átfogó közösségi jogszabályi intézkedést terjeszthet elő.**

Megjegyzendő, hogy a „nagy része befejeződhet” kifejezés használata szándékos: végleges megállapodásra ugyanis a strukturális elemmel kapcsolatos munka befejeződéséig nem kerülhet sor. A közös konszolidált társasági adóalapért felelős munkacsoport pedig – technikai szakértői csoport lévén – még ekkor sem hozhat döntést. Ugyanakkor a jogszabályi szövegezés megkezdése előtt a munkacsoportnak „második körben” is meg kell vizsgálnia a strukturális elemeket annak biztosítása érdekében, hogy az egyes elemekkel kapcsolatos munkálatok átfogó, koherens és kielégítő keretet kapjanak.

4. KÖVETKEZTETÉSEK

A Bizottság saját szervezetén belül jelenleg is mozgósítja a szükséges forrásokat az e közleményben megállapított ambiciózus célkitűzések teljesítéséhez annak érdekében, hogy 2008-ban jogalkotási javaslatot tudjon benyújtani. A szervezeten kívül létrejött a közös konszolidált társasági adóalapért felelős munkacsoport, amelynek feladata, hogy biztosítsa a megfelelő mechanizmusokat a tagállami szakértőkkel, hatóságokkal, vállalatokkal és tudományos körökkel folytatott eszmecserékhez.

Mindezek ellenére **a cél továbbra is ambiciózus, és amennyiben sikerül megvalósítani, az több tagállam részéről további kötelezettségvállalásokat tenne szükségessé.** A számos területen megvalósuló kezdeti sikerek ellenére három kérdés továbbra is aggodalomra ad okot. Először is egyes szakértők hajlamosak arra, hogy elsődlegesen saját országuk adórendszerét védjék ahelyett, hogy olyan megoldásra törekednének, amelyet az Európai Unió egész területén alkalmazni lehetne. Másodsorban az is jellemző, hogy a „nehezebb” kérdéseket érintő eszmecseréket elhalasztják vagy az egyes kérdésekre két különböző megoldást keresnek és kínálnak – s ezáltal fennmarad a választás lehetősége. Harmadszor az egyes tagállamok által a munkálatokra fordított források között egyre nagyobb a mennyiségi különbség, ami – az ambiciózus ütemtervet tekintve – késleltetheti a lisszaboni célkitűzések eléréséhez szükséges stratégia egyik alapvető elemének végrehajtását.

Noha érthető, hogy a szakértők inkább afelé hajlanának, „amit már ismernek”, és érvelésük szerint nem kell változtatni a szóban forgó rendszeren, ha az az adott országban évekig jól működött – ez hátráltatja a közös adóalap kidolgozását. **Hiszen az egységes közös megoldás kidolgozását pontosan a meglévő nemzeti szabályok közötti különbségek indokolják. Ha az egyes tagállamok ragaszkodnának saját meglévő szabályaik megtartásához, nem lehetne bevezetni a közös adóalapot.** Röviden: a közös adóalap elfogadásával törvényszerűen a meglévő nemzeti számítási szabályok is változnak. Ebben az összefüggésben az új közös adóalap kidolgozásával járó előnyöket – az adózási szabályok korszerűsítése és egyszerűsítése érdekében – az esetleges gazdasági reform céljaira kell felhasználni.

Ugyanígy a haladás iránti igény természetes következményeként – a késedelmek elkerülése érdekében – bizonyos kérdések egy időre lekerültek a napirendről. Ez azonban nem folytatódhat így a végtelenségig. Ami még ennél is fontosabb, **hogyan nem kerülhet sor olyan kompromisszumok megkötésére, amelyek az egyes kérdéseknél egyszerre két különböző technikai megoldást kínálnak az egyes országokban, hiszen ezáltal az egyszerűsödés nem valósulhat meg teljes körűen.** Ha egy vállalatcsoport több tagállamban folytatja tevékenységét, fontos, hogy adózási kötelezettségüknek a vállalatok egyféleképpen tehessenek eleget – nem segítene ugyanis, ha tevékenységük helyszínétől függően különböző követelményeknek kellene megfelelniük. Amennyiben ezek a „választási lehetőségek” a számításokon túl az egyes tranzakciók tényleges megadóztatására is vonatkoznának, annak nem csak az egyszerűsödés esne áldozatul, hanem – a fentieknek megfelelően – a konszolidációs folyamat során is nehézségek merülnének fel.

A közös konszolidált társasági adóalapért felelős munkacsoport munkájának előrehaladtával egyre nagyobb arányú személyzeti erőforrásra lesz szükség. A lisszaboni célkitűzések megvalósításával járó politikai prioritásnak – amely felé a közös konszolidált társasági adóalap egy hatalmas lépést jelent – a személyzeti erőforrások megfelelő biztosításában is tükröződnie kell. A Bizottság – és néhány tagállam – válaszként további munkatársakat rendelt a projekthez. Egy specializálódott csoport kínálta előnyök világosak, és a megfelelő források biztosításával annak minden tagja teljes emberként tud részt venni a projektben. Az adóalap egyes strukturális elemein végzett kezdeti munkák során értelemszerűen bizonyos fokú „információgyűjtésre” van szükség, de továbbra is fennáll annak a veszélye, hogy azok, akik kevés forrást áldoznak a projektre, kevésbé lesznek elégedettek a Bizottság javaslatával, mint azok, akik tevékenyebb szerepet vállalnak. Az egyes értekezleteken és az alcsoportokban résztvevő különböző szakértők kiválasztását szándékosan hagyták a tagállamokra annak érdekében, hogy az egyes ülések során tárgyalt adóalapban jártas szakértők minél szélesebb skáláját bevonhassák a munkába.

A Bizottság elismeri, hogy egyes kérdések tekintetében magasabb szintű vagy politikai támogatás nélkül a technikai szakértők nem tudnak az adott kérdéssről folyó munkálatoknak lendületet adni. Ezért e közlemény célkitűzése kettős: jelentést tesz az eddig megvalósuló haladásról, és felhívja a figyelmet azokra a területekre, ahol további politikai támogatásra és iránymutatásra van szükség. Mindenki által elismert tény, hogy ameddig a Bizottság nem nyújt be hivatalos javaslatot, a tagállamok nem hozhatnak végleges döntést arról, hogy támogatják-e a közös konszolidált társasági adóalaphoz való csatlakozást vagy sem. Ennek ellenére a további előrelépéshez az általános koncepció és a munkaprogram egyértelmű támogatására van szükség.

Összegzésül:

- Noha a közös konszolidált társasági adóalapot elméletileg a vonatkozó a nemzetközi számviteli standardok (IAS) és a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS) szellemében határozták meg, e két megközelítés között semmilyen formális kapcsolat nem létezhet, mivel nem minden vállalat tudja az IAS-t/IFRS-t alkalmazni, a szabványok pedig gyakran változnak. A közös konszolidált társasági adóalappal kapcsolatos jogszabályokat ezért egyetlen önmagában megálló dokumentumban kell összefoglalni, amely az adóköteles

nyereség megállapításához szükséges valamennyi szükséges meghatározást tartalmazza.

- A közös konszolidált társasági adóalappal kapcsolatos eredeti munkaprogram – amelynek célja az volt, hogy a vállalatok számára választható, konszolidált és a tagállamok között megosztott adóalapot dolgozzanak ki – továbbra is a legjobb út a közös konszolidált társasági adóalap végrehajtásához és következésképpen a lisszaboni célkitűzések megvalósításához. A majdani politikai döntések megelőlegezése nélkül a technikai jellegű munkálatoknak továbbra is ebben az irányban kell haladniuk.
- A jelenlegi szemlélettel – azaz a tagállami szakértőkkel folytatott szoros együttműködéssel – biztosítható a legjobban, hogy a Bizottság által benyújtott végleges javaslat a tagállamok számára is elfogadható legyen. Ebben az értelemben a tagállamok anélkül vehetnek részt a munkálatokban, hogy elhamarkodottan vagy véglegesen elköteleznék magukat a közös konszolidált társasági adóalap bevezetése mellett. Az üzleti és tudományos körökkel folytatott együttműködés – amint azt a közös konszolidált társasági adóalapért felelős munkacsoport „kibővített változatának” decemberi ülése is példázza – ugyancsak hasznos.
- A közös konszolidált társasági adóalapért felelős munkacsoportban az egyes tagállamokból érkezett szakértők értékes hozzájárulásának köszönhetően elfogadható mértékű előrehaladás valósult meg a közös konszolidált társasági adóalap bevezetése felé. A további munkálatok minősége a tagállamok és a Bizottság tevékeny szerepvállalásától függ.
- Az egyszerű, modern és átlátható közös konszolidált társasági adóalap bevezetése értelemszerűen minden tagállamtól bizonyos változtatások végrehajtását kívánja meg a közös adóalap által kínált előnyök megvalósításához, ez pedig e folyamat valamennyi résztvevőjétől nyitottságot és rugalmasságot igényel.

A fenti következtetésekkel kapcsolatban a Bizottság nagyra értékelné a tagállamok politikai támogatását és iránymutatását.

MELLÉKLETEK

1. MELLÉKLET

A KÖZÖS KONSZOLIDÁLT TÁRSASÁGI ADÓALAPÉRT FELELŐS MUNKACSOPORT MUNKAPROGRAMJÁNAK ÖSSZEFOGLALÁSA

Közös konszolidált társasági adóalap – a munkaprogram összefoglalása és az eddig elért haladás

Általános észrevételek		
Az IAS/IFRS jelentősége és használata (1) Adómérleg/kötelezettség Adózási elvek	→	Kezdeti megbeszélések a munkacsoportban
Az adóalap strukturális és technikai elemei		
Eszközök és adóleírás – tárgyi és immateriális Tőkenyereségek – tárgyi és immateriális Lízing/Gazdasági tulajdon	→	Kezdeti megbeszélések a munkacsoportban További megbeszélések az alcsoportban
Általános tartalékok/céltartalékok/kötelezettségek	→	Kezdeti megbeszélések a munkacsoportban További megbeszélések az alcsoportban
Adóköteles jövedelem Levonások Veszteség-hátravitel, göngyölítés	→	Kezdeti megbeszélések a munkacsoportban További megbeszélések az alcsoportban
Befektetett pénzügyi eszközök Pénzügyi tevékenységek	→	Kezdeti megbeszélések a munkacsoportban
Nemzetközi vonatkozások Elhatárolás – EU/EU-n kívüli Kettős adóztatás elkerülése	→	Kezdeti megbeszélések a munkacsoportban További megbeszélések az alcsoportban
Üzleti kombinációk/egyesülések Osztalékok/elosztások	→	Még nem kezdődött el
Ösztönző intézkedések, beleértve a kutatás+fejlesztést	→	Még nem kezdődött el
Strukturális – jogi elemek		
Igazgatási keret Pénzügyi ellenőrzés Értelmezés/bíróság stb.	→	Még nem kezdődött el
Adókikerülés elleni intézkedések	→	Még nem kezdődött el
Kötelezően/választhatóan alkalmazandó a vállalatok részére Korlátozás – méret / ágazat	→	Megvitatására a technikai munkacsoporton kívül kerül sor

Konszolidáció és felosztás		
Konszolidálási módszerek, szabályok stb. Elosztási módszer	→	A belső bizottsági munka elkezdődött A munkacsoportban még nem kezdődött el
A strukturális elemek egymás közötti összekapcsolásáról általánosan A munka során azonosított további kérdések	→	Még nem kezdődött el
Hatásvizsgálat – közös konszolidált társasági adóalap Jogalkotási javaslat szövegezése	→	Még nem kezdődött el

(1) Nemzetközi számviteli standardok/Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok

2. MELLÉKLET

A KÖZÖS KONSZOLIDÁLT TÁRSASÁGI ADÓALAPÉRT FELELŐS MUNKACSOPORT ÁLTAL EDDIG ELÉRT TECHNIKAI HALADÁS RÉSZLETES ÖSSZEFOGLALÓJA

Számviteli standardok, valamint a pénzügyi és adózási számvitel irányadó volta

Az adóalap tekintetében rendkívül fontos, hogy milyen szoros függőségi viszony áll fenn a pénzügyi elszámolás és az adóelszámolás között. Habár napjainkban számos vállalat a Nemzetközi számviteli standardoknak és a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardoknak (IAS/IFRS)⁴ megfelelően készíti el pénzügyi elszámolását, sokan még mindig kötelesek ezek helyett a nemzeti számviteli standardokat használni.

Mivel nem minden vállalat használ azonos számviteli szabályokat, elméletileg lehetetlen, hogy az adóelszámolás és a pénzügyi elszámolás közötti kölcsönös függőség fennmaradjon. Jelenleg 25 különböző nemzeti pénzügyi számviteli rendszer létezik. Ennek megfelelően az említett 25 különböző szabályrendszer alapján elkészített pénzügyi elszámolások nem kapcsolhatók közvetlenül egyetlen közös adóalaphoz. Valamilyen formában szükséges a nemzeti rendszerek összehangolása. Ebből az következik, hogy a közös konszolidált társasági adóalapról szóló jogszabálynak kifejtett definíciókat kell tartalmaznia, amelyeket jelenleg számos tagállam egyszerűen átvesz saját nemzeti számviteli szabályaiból a nemzeti adóalapjának meghatározásához.

Adózási elvek

Mivel minden újonnan kialakított adóalapnak a már meglévő adózási elveken kell alapulnia, ezért a munkacsoport első ülésén számos szóba jöhető elvet vizsgált meg. Ezekből egy hasznos „ellenőrző lista” áll össze, amely alapján értékelhetők az egyes elemek megvitatása során felmerülő lehetséges megoldások. A munkálatok kezdetén azonban nem ítélték szükségesnek, hogy hivatalosan megállapodjanak egy végleges szabályrendszerben, vagy fontossági sorrendet alakítsanak ki az egyes – bizonyos esetekben egymással összeütközésbe kerülő – elvek között. Arról sem született döntés, hogy a közös konszolidált társasági adóalap részeként elfogadjanak-e egy hivatalos listát az elvekről, habár megjegyezték, hogy ilyen lista jelenleg egyetlen tagállam jogalkotásában sem található. Széles körű egyetértés mutatkozik abban, hogy a jelenlegi rugalmas megközelítés a leginkább megfelelő, és nem létezik olyan terv, amely a munka e szakaszában az adóelvekről szóló nyilatkozat megfogalmazását javasolná.

Az elvekről szóló megbeszélések során megjegyezték, hogy azokat rendszerint általános – vagyis az alapot és az adókulcsot, valamint a vállalatot és az egyéni részvényt magában foglaló – adórendszer összefüggéseiben tárgyalják. Ezek ennél fogva nem emelhetők be automatikusan a társasági adóalap kidolgozásáról

⁴

IAS - Nemzetközi számviteli standardok: a Nemzetközi Számviteli Standard Testület által kibocsátott, jelenleg IFRS-ként (Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok) kibocsátott számviteli standardok.

szóló jelenlegi gyakorlatba. Egyes elemek azonban nyilvánvalóan relevánsak: ezek elsősorban a hatékonyság (amelyeket különösen a különféle típusú beruházásokkal kapcsolatban semlegességnek is neveznek), az egyszerűség, az átláthatóság és a bizonyosság elvei. Az új adóalap tervezése nagyszerű alkalmat kínál ezen elvek teljesítésére; a Bizottság főként az egyszerűség elvének jelentőségét kívánja hangsúlyozni.

Az adóalap strukturális elemei

Amint a fő szöveg is kiemelte, a négy fő strukturális elemre vonatkozó munka már megkezdődött: i. befektetett eszközök és értékcsökkenés (beleértve a tőkenyereségeket), ii. tartalékok, céltartalékok és kötelezettségek, iii. nettó adóköteles jövedelem és iv. nemzetközi vonatkozások.

Befektetett eszközök és értékcsökkenés (beleértve a tőkenyereséget)

Általában véve az eszközökről, adóleírásról, tőkenyereségről és veszteségről szóló megbeszélések eredményesek voltak, az e témával foglalkozó alcsoport pedig számos területen talált közös megközelítési szempontokat. Ezek közé tartozik a leírható eszközök definíciója: egységesen kell meghatározni azt az időpontot, amikor egy eszköz leírhatónak minősül, az immateriális javak megközelítését, és különösen a beszerzett és a létrehozott immateriális javak megkülönböztetésének szempontjait. A csoport több, viszonylag részletes kérdést is megvitatott, mint például az igen alacsony értékű eszközök kérdését, továbbá a gazdasági tulajdon és a jogi tulajdon szembeállítását. Más területeken a vélemények továbbra is eltérnek: ilyen például a megrongálódott eszközök nagyobb javításainak kérdése. Az alcsoport és a munkacsoport eszmecsereje és elemzése értékes hozzájárulás és kiindulópont a Bizottság majdani javaslatához, de a munkacsoporton kívüli véleményeket is figyelembe kell venni.

A fő kérdés, amellyel kapcsolatban a vélemények eltérnek, az eszközök egyedi vagy csoportos értékcsökkenési leírása közötti választás. Az eszköz egyedi értékcsökkenésének feltétele, hogy minden eszköz hasznos élettartamát beszerzéskor becsüljék meg, és értékük hasznos élettartamuk alatt egyénileg csökkenjen. A gyakorlatban az ezt az eljárást követő adóhatóságok részletes táblázatokkal rendelkeznek az eszközökről és azok hasznos élettartamáról. Az összevonással történő értékcsökkenés azt feltételezi, hogy az egy csoportba összevont eszközök közös élettartammal rendelkeznek, és az egyes eszközök értékcsökkenése helyett a csoport értéke csökken. Ez az eljárás jóval egyszerűbb, mivel az adóhatóságnak nem kell részletes listát vezetnie az egyéni eszközökről és becsült hasznos élettartamukról, ugyanakkor kevésbé pontos. A Bizottság véleménye szerint a közös csoportok felállításának lehetősége mint esetleges kompromisszum további vizsgálatot igényel.

A Bizottság meggyőződése, hogy a közös konszolidált társasági adóalap tekintetében egyszerűsége és hatékonysága miatt az összevonás a megfelelő megoldás, és bízik abban, hogy olyan kompromisszumos megoldás születhet, amely kis számú csoportokon alapszik. A közös konszolidált társasági adóalap alapvető célja az egyszerűség és a hatékonyság; a több ezer egyedi leírható eszköz hasznos élettartamát jelző különböző meglévő nemzeti táblázatok szükségszerű harmonizációja munka- és időigényes feladat lenne, ami, még ha időben be is lehetne

fejezni, nem járulna hozzá sem az egyszerűséghez, sem a hatékonysághoz. Az összevonás további előnye, hogy számos olyan kapcsolódó kérdéssel is foglalkozik, mint például az egyes eszközök értékesítése utáni adókedvezmény nyújtása („körbeforgó kedvezmény”), amely kérdések az eszközök egyéni megközelítése esetén megoldatlanok maradnának.

Tartalékok, céltartalékok és kötelezettségek

Ha az adólevonást a céltartalék képzésekor nyújtják – nem pedig a tényleges kifizetés után –, azzal „csak” a levonást hoznák előbbre, ezért az adóhatóság esetleges vesztesége „csupán” a levonás korábbi elismerésének időértéke. A tagállamokban jelenleg azonban számos eltérő gyakorlat létezik, és egyes – például a környezetszennyezés csökkentésének költségeivel összefüggő – céltartalékok jelentősek lehetnek egy adott jogalany adóalapjához képest.

A definíciók tekintetében jelentős előrehaladás következett be: szövegezésük során az IAS/IFRS-ben már létező meghatározásokra támaszkodtak, mint: „céltartaléknak nevezik az olyan kötelezettséget, amelynek az összege vagy az esedékessége bizonytalan”, illetve „forrásnak nevezik a vállalkozások jelenlegi, múltbeli események következtében fennálló kötelezettségeit”. Azonban a tagországokban az adólevonásra jelenleg használt különböző módszerek összeegyeztetése nem volt egyszerű. A Bizottság meggyőződése, hogy a tárgyalat két fő megközelítés (az általában nem levonható céltartalékok a levonható kivételek listájával, illetve az általában levonható céltartalékok a nem levonható kivételek listájával) a valóságban nem különbözik jelentősen egymástól. Mindkét eljárással ugyanaz az eredmény, feltéve, hogy a levonható adó tekintetében az eljárások mögött meghúzódó definiált elvek megegyeznek. **A Bizottság – mivel ez tűnik a leghatékonyabb eljárásnak – a levonható céltartalékok általános definícióját létrehozó elképzelést támogatja, amelyet kiegészítene a nem levonható kivételek listája.**

Különösen a szennyeződés csökkentéseinek költségeiről folytatott viták során került előtérbe az a helyzet, amelyben egy adott vállalatot egy nem adóügyi nemzeti jogszabály jogilag bizonyos céltartalékok képzésére kötelezhet. Úgy tűnik, jelenleg technikai szinten általánosan elismerik, hogy a nemzeti jogi kötelezettségeket bizonyos szintig kölcsönösen el kell ismerni, aminek a környezetpolitika mellett más fontos vonatkozásai is vannak, például abban az esetben, ha bizonyos költségek a nemzeti jogszabályokból fakadóan jelentkeznek. A céltartalékok tekintetében úgy tűnik, ezáltal a fizetőképesség elve is teljesül, legalábbis abban az értelemben, hogy ha e környezetszennyezés csökkentése által generált költségek céltartalékanak elismerését e költségek tényleges felmerüléséig – azaz adott esetben a műveletek végéig – elhalasztják, az megfoszthatja a vállalatot azoktól a nyereségektől, amelyekből a szennyezésmentesítést finanszírozhatná.

Egyéb nem adóügyi megfontolások szintén befolyásolták az e tárgykörben zajló megbeszéléseket. Ahol például a pénzügyi mérleg és az adómérleg számlái között szoros a kapcsolat, és e „kettős funkciójú” számlákat más célra is használják (például annak meghatározására, mekkora összeget lehet a részvényesek között osztalékként elosztani), ott a meglévő gyakorlatok esetleges megváltoztatása egyes tagállamokban problémát okozhat. **Ugyanakkor a közös konszolidált társasági adóalapnak nem célja, hogy az adóalap kiszámításán túl a jogszabályokat is harmonizálja. Ezért ügyelni kell arra, hogy ezek a „nem adózási” megfontolások ne kapjanak túlzott**

jelentőséget. A nemzeti szinten szétsztható általános tartalékokat például úgy lehetne meghatározni, hogy a közös konszolidált társasági adóalappal kapcsolatos adójogi kezelésüket – az egyes tagállamoknak a tartalékok szétszthatását illető megközelítésétől függően – elismerik-e vagy sem.

Adóköteles jövedelem

2005 szeptemberében kezdődött a munka, amely az „adóköteles jövedelem” strukturális elemének meghatározásával foglalkozik. Három fő tényezőt azonosítottak: a jövedelem meghatározását, a költségek meghatározását, valamint a számítások végrehajtására vonatkozó módszertani kérdést.

A jövedelem tekintetében az egyik első kérdés arra vonatkozott, hogy kell-e megkülönböztetést tenni üzleti és nem üzleti jövedelem között. Habár nem született végső döntés, a munkacsoport tagjai közül viszonylag kevesen támogatják az ilyen megkülönböztetést. Általános értelemben vannak nyilvánvaló hasonlóságok a nemzeti adóalapok között, de a részletes tranzakciókat szemügyre véve a kérdés összetettebb. Az időzítés kérdése – azaz, hogy mikor kell a tranzakciót befejezettnak nyilvánítani – például különösen sokrétű. Jelenleg általában a nemzeti polgári jog kínál megoldást, a közös konszolidált társasági adóalapon belül azonban nem feltétlenül lehet majd a nemzeti polgári jogra támaszkodni, mivel ez különbségeket eredményezhet: a polgári jog apró részletei az EU-n belül nincsenek egymással összehangolva. A tőkeberuházási kiadások és értékcsökkenés vonatkozásában végzett munka hasznos lehet a további megbeszélésekhez.

Hasonló kérdések merülnek fel a kiadással kapcsolatban; biztosítani kell a bevétel és a kiadás meghatározásai közötti koherenciát, mivel az egyik vállalat kiadása általában a másik vállalatnál bevételként tűnik fel. Ebben az összefüggésben a hosszú távú szerződések kezelése különös figyelmet igényel. A szolgáltatások nyújtása és igénybe vétele, az árukkal ellentétben, a tranzakciók egy másik „alkategóriájába” tartozik, amelyre véglegesíteni kell a megfelelő meghatározásokat.

Végezetül megoldást kell találni arra a módszertani kérdésre, hogyan kell a számításokat végrehajtani. Itt az a kérdés, hogy milyen mértékben kell utalást tenni a nyitó- és zárómérlegre, és hogy ezek vagy az eredménykimutatás legyen-e az információ elsődleges forrása, amit a bevétel kiszámítása során figyelembe kell venni. E tekintetben a napirenden szerepelni fog az adómérleg kérdése, és az, hogy a közös konszolidált társasági adóalap részét kell-e képeznie. Ez bizonyos fokig összefügg az adó- és számviteli kötelezettségek kapcsolatával. Ha nincs közös szabályrendszer a pénzügyi elszámolás elkészítéséhez, és ha a mérleg az adószámítás során kiemelt szerepet játszik, elképzelhető, hogy a közös konszolidált társasági adóalaphoz tartoznia kell az „adómérleg” elemeit meghatározó specifikus szabályokat.

Nemzetközi vonatkozások

A nemzeti adórendszerek nemcsak az állampolgáraik által egy harmadik országban szerzett jövedelem adózását szabályozzák, hanem azokét a jövedelmekét is, amelyeket területükön szereztek nem honos (azaz harmadik országbeli székhelyű) vállalatok. A kettős adóztatás elkerülése érdekében a tagállamok rendszerint kétoldalú egyezményeket kötnek a kettős adóztatásról harmadik országokkal, hogy

szabályrendszer biztosítsanak az adóztatási jogok megállapításához. Jelenleg az EU tagállamai között is érvényben vannak ilyen egyezmények. Ezen egyezmények jelentősége kisebb lesz, ha a közös konszolidált társasági adóalap megvalósul, viszont amennyiben ezt a közös adóalapot nem minden tagállam vezeti be, az problémákhoz vezethet a közös konszolidált társasági adóalapot végrehajtó és nem végrehajtó országok között. Azonban jelenlegi szakaszában a munka annak feltételezésével folyik, hogy valamennyi tagállam végrehajtja a közös konszolidált társasági adóalapot.

A közös konszolidált társasági adóalap területi hatályát beható vizsgálatnak vetik alá. Mivel a konszolidált adóalapot a tagállamok „megosztják”, különösen fontos, hogy a közös konszolidált társasági adóalapnak olyan szilárd meghatározást adjanak – azaz meghúzzák alkalmazási területének határait –, amelyet az EU egész területén lehet alkalmazni, és úgy lehet elfogadni, hogy az a lehető legkevésbé befolyásolja a harmadik országokkal kötött kettős adóztatásról szóló egyezményeket. Hosszú távon várhatóan az egyezmények kisebb kiigazítására lesz szükség, de a Bizottság biztosítani kívánja, hogy a közös konszolidált társasági adóalap a lehető leginkább működhessen a jelenlegi egyezmények keretében is.

A munka egyelőre a fő kérdések megállapításánál tart, de nyilvánvaló, hogy ez a terület alapvető fontosságú a közös konszolidált társasági adóalap sikere szempontjából. Különösen fontos lesz például annak a biztosítása, hogy a tagállamok továbbra is meg tudják védeni az adóalap rájuk eső részének nagyságát, elkerülve azt a helyzetet, amelyben a harmadik országokbeli veszteség úgy kerülhet be a közös konszolidált társasági adóalapba, hogy közben a nyereség nem. Ugyanakkor, amennyiben a közös konszolidált társasági adóalap meghozza a várt előnyöket, a meglévő nemzeti megközelítéseket is módosítani kell, hogy a tagállamok közötti „megosztás” egységes alapon működhessen.